

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

P/11/125
LPO-4101-33-05/2011

Poznań, dnia 30 stycznia 2012 r.

**Pani
Jolanta Rybińska
Dyrektor Oddziału Operacyjnego
BGŻ S.A. w Kaliszu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Banku Gospodarki Żywnościowej S.A. Oddziale Operacyjnym w Kaliszu, zwanym dalej „Oddziałem”, kontrolę w zakresie przydzielania i wykorzystania dopłat Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) do oprocentowania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa, udzielonych w latach 2009-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Oddziału w zakresie przydzielania i wykorzystania dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa, udzielonych w objętym kontrolą okresie.

1. W latach 2009-2011 Oddział udzielał kredytów inwestycyjnych z dopłatami do oprocentowania dla rolników, na podstawie umowy nr 2/DKP-KI/07 z dnia 30 maja 2007 r. zawartej pomiędzy ARiMR a BGŻ S.A. z siedzibą w Warszawie, określającej warunki i zasady udzielania przez ARiMR pomocy finansowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz.U. z 2009 r. Nr 22, poz. 121 ze zm.), z przeznaczeniem m.in. na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej, przetwórstwie produktów rolnych, w przetwórstwie ryb, skorupiaków i mięczaków. W Oddziale, w okresie objętym kontrolą, obowiązywała uchwała nr 87/DA/2007 Zarządu BGŻ S.A. z dnia 16 lipca 2007 r., zmieniona uchwałą nr 16/wu/B/DA/2011 Zarządu BGŻ S.A. z dnia 1 lutego 2011 r. w sprawie kredytów preferencyjnych udzielanych przez BGŻ S.A., określająca ogólne warunki kredytowania preferencyjnego klientów instytucjonalnych, mające zastosowanie do kredytów preferencyjnych z dopłatami. W Oddziale wyodrębniono Wydział odpowiedzialny za realizację kredytów inwestycyjnych dla rolników, a odpowiedzialność przypisano zakresami czynności poszczególnym pracownikom, co NIK ocenia pozytywnie.

2. NIK pozytywnie ocenia działania informacyjne o dostępności do preferencyjnych kredytów inwestycyjnych na rzecz rolnictwa poprzez publikowanie reklam na stronie internetowej BGŻ S.A., rozprowadzanie ulotek reklamowych na targach rolno-ogrodniczych i innych spotkaniach organizowanych m.in. przez Wielkopolską Izbę Rolniczą.

3. W objętym kontrolą okresie zarejestrowano 53 wnioski kredytowe, z tego 52 rozpatrzono pozytywnie (w jednym przypadku wnioskodawca wycofał wniosek). Oddział, wraz z podległym Oddziałem w Grabowie nad Prosną, udzielił 52 kredyty inwestycyjne z dopłatą ARiMR do oprocentowania o łącznej wartości 38.166,4 tys. zł, z tego: trzy kredyty o wartości 301,9 tys. zł na inwestycje podstawowe (z linii nIP); 18 kredytów o wartości 7.993,4 tys. zł na zakup gruntów (nKZ); 22 kredyty o wartości 17.226,7 tys. zł dla młodych rolników (nMR); osiem kredytów o wartości 12.044,5 tys. zł na nowe technologie-(nNT) oraz jeden kredyt o wartości 600,0 tys. zł na inwestycję w ramach „Programu wspierania restrukturyzacji i modernizacji przemysłu mięsnego, chłodnictwa składowego i przetwórstwa jaj w Polsce” (nBR14).

Łączna kwota dopłat ARiMR do oprocentowania, udzielonych przez Oddział, kredytów inwestycyjnych, w latach 2009-2011 (do 30 września), wynosiła 9.991,2 tys. zł.

4. Badaniem kontrolnym objęto 24 umowy kredytowe (23 kredyty powyżej 100 tys. zł każdy i jeden w kwocie 80 tys. zł), o łącznej wartości 30.489,8 tys. zł, co stanowiło 80% wartości kredytów udzielonych przez Oddział w okresie objętym kontrolą. NIK pozytywnie ocenia przestrzeganie przez Oddział, określonych przez ARiMR warunków i zasad udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatami do oprocentowania. Kredyty udzielane były na działalność określoną w wykazie działalności w zakresie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych wspomaganych przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytu. Kwoty kredytów nie przekraczały wartości procentowych nakładów inwestycyjnych inwestycji realizowanych w gospodarstwie rolnym i w dziale specjalnym produkcji rolnej (w poszczególnych liniach kredytowych) określonych w warunkach i zasadach udzielania kredytów z dopłatą ARiMR do oprocentowania. W umowach określona była wysokość oprocentowania płaconą przez kredytobiorcę i ARiMR, wysokość maksymalnej kwoty dopłat do oprocentowania kredytu oraz łączna wysokość pomocy ARiMR na realizację inwestycji. Oddział naliczał i pobierał od kredytobiorców prowizję w wysokości 2% kwoty kredytu. Do umów załączone były m.in. plan inwestycji, oświadczenie w sprawie pokrewieństwa z kupującym, oświadczenie sprzedawcy w sprawie sprzedawanych nieruchomości, używanych maszyn i urządzeń. W przypadku kredytów udzielonych z linii kredytowej nMR, kredytobiorcy nie przekroczyli 40 lat w dniu złożenia wniosku. Zakończone inwestycje, na które Oddział udzielił kredytu z linii nNT, posiadały świadectwa jakości handlowej wydane przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

5. NIK pozytywnie ocenia prowadzenie przez pracowników Oddziału Banku wizyt u kredytobiorców przed udzieleniem kredytu, celem weryfikacji danych zawartych w złożonych przez kredytobiorców dokumentach, ze stanem faktycznym. Po udzieleniu kredytu przeprowadzana była kontrola realizacji umowy kredytowej m.in. w zakresie celu, na jaki został kredyt udzielony.

6. W okresie objętym kontrolą, ARiMR przeprowadziła w Oddziale kontrolę problemową w zakresie realizacji umowy kredytowej z linii kredytowej na nowe technologie (nNT). Kontrolujący nie stwierdzili, aby działania Oddziału w zakresie objętym kontrolą były nieprawidłowe.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych i nie oczekuje udzielenia informacji w sprawie sposobu wykorzystania uwag zawartych w niniejszym wystąpieniu.

Na mocy postanowień art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.